

Вујо Илић: Два пута ништа – Крађе није ни било?

Прошле недеље је партија у оснивању Доста је било (ДЈБ) објавила анализу резултата избора 2016. у којој се тврди да је том приликом дошло до крађе 300.000 гласова. Међутим, у анализи се изводе погрешни закључци о томе како је дошло до разлике у броју гласова на локалним и парламентарним изборима, и не обраћа се довољно пажње очигледнијем објашњењу: људи често гласају за кандидате различитих партија на општим и локалним изборима. У овом тексту нудим алтернативну статистичку анализу резултата, пре свега јер се изборна манипулација не може доказати на начин на који ДЈБ покушава, а тај проблем заслужује нашу пажњу.

SNS, SRS I SPS NA IZBORIMA I GLASOVA

© 30. januara 2017. Saopštenje Politika Izbori, Izbori 2016

Na aprilskim izborima prošle godine Aleksandar Vučić i strankama na vlasti, na republičkom novou, prebacio lokalnom nivou dobili opozicioni građanski pokreti, strankom, tokom izborne noći i prebacivanja neobezbeđeno SPS i SRS na republičkom nivou.

Анализа је представљена на конференцији за новинаре и заједно са подацима објављена на сајту ДЈБ. У њој се тврди да су владајуће СНС и СПС, заједно са опозиционом СРС (у даљем тексту: СНС+) изменили резултате избора. По затварању бирачких места су гласове за друге партије (Остали) на парламентарним изборима бележили као гласове за њих, и тиме 'украли око 9% гласова'. Два главна елемента ове анализе су разлика у укупном броју гласова за ове партије на општим и локалним изборима, и закључивање о томе да избори морају бити 'покрадени' јер се неслагање гласова на локалним и парламентарним изборима 'коси са здравим разумом'. Та разлика свакако постоји, али иако је ослањање на разум неопходно, није довољно да би се избегле грешке у извођењу закључака.

ДЈБ разлику од 300.000 гласова сматра доказом изборне крађе, али да ли је заправо то у питању? Или је једноставно одраз добро познатог феномена, по ком бирачи гласају за кандидате различитих партија на изборима за различите нивое власти? Покушају што једноставније да објасним зашто је друга опција вероватнија. Полазећи од теорије цепања гласова (сплит-тицкет вотинг), преко упоредне анализе резултата избора, и уз

помоћ статистичког метода закључивања на основу података из окружења (ецологицал инференце), долази се до алтернативног објашњења разлике. У наставку текста показују три ствари: 1) разлика се може објаснити цепањем гласова, 2) величина те разлике сасвим је уобичајена, и 3) могуће је направити статистичку процену стварне структуре цепања гласова која је довела до те разлике. Закључак је да се гласови нису 'прелили' пост-изборном манипулацијом, већ да прате сасвим предвидиве и логичне токове. Циљ није да се докаже да изборне крађе није било, већ да се укаже да је оваква тврдња о 300.000 украдених гласова неодржива, и да доказивању изборне крађе мора да се приступи много озбиљније.

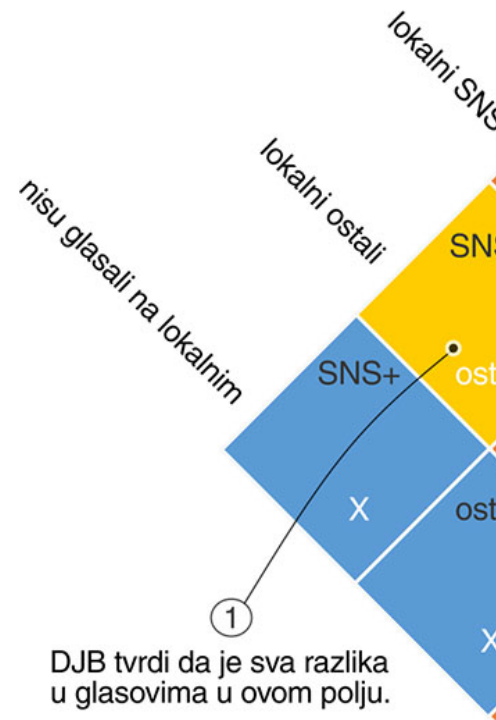
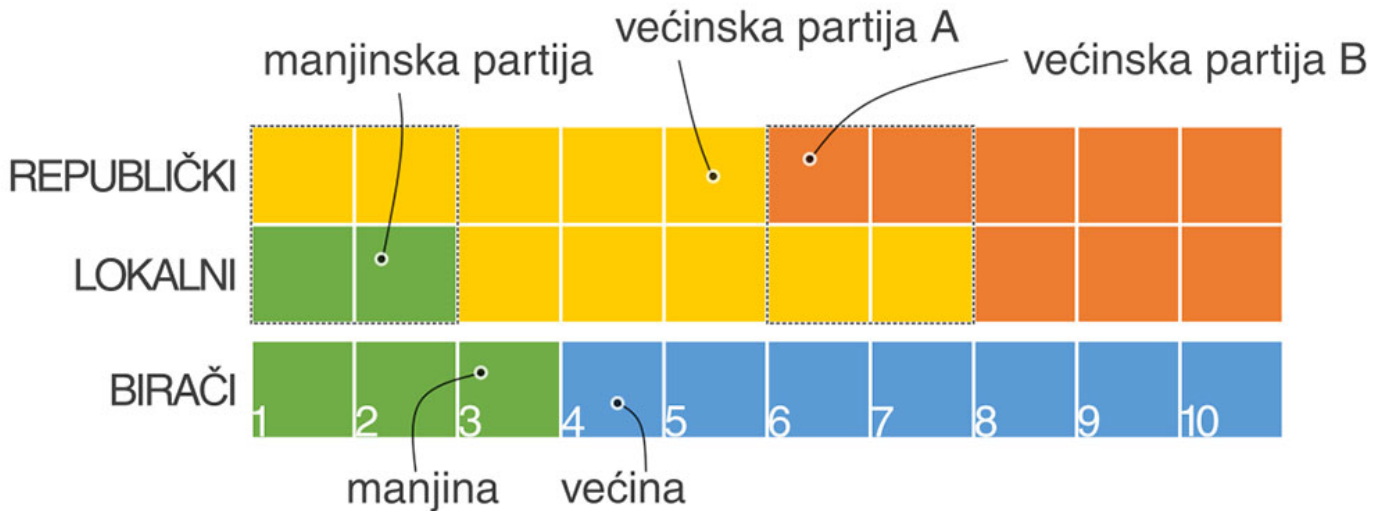
Цепање vs стрејтери – објашњење које се не 'коси са здравим разумом'

Шта је цепање гласова и зашто се оно дешава? Када се истовремено одржавају избори на више нивоа (локалним, парламентарним, председничким) бирач може гласати за кандидате исте партије. Али може се десити и да гласа за кандидате различитих партија на различитим нивоима власти. У теорији се такво 'цепање' зове 'сплит-тицкет вотинг' док се доследно гласање зове 'страигхт-тицкет вотинг.' Зашто се неки гласови 'цепају' а други су 'стрејт'? Постоји више одговора. Класично објашњење је да је цепање гласова последица слабљења партијске дисциплине и раста значаја личности кандидата у политици. Гласач би у овом моделу гласао за кандидата који није из партије за коју обично гласа због његове медијске видљивости, политичког искуства, или било које друге карактеристике која се везује за кандидата а не за партију. Друго објашњење је да на избор гласача утичу различити фактори на различитим нивоима избора. На локалном нивоу би једна партија боље одражавала приоритете гласача него на општем. Још једно класично објашњење било би да гласачи који нису снажно опредељени за једну партију изражавају то кроз избор две конкуренте опције на два нивоа, и тиме 'балансирају' своје опције.

Ако постоји теоријска могућност да бирачи цепају гласове, шта то значи за аргументе ДЈБ? Показаћу то на примеру. Узмимо да на основу пописа знамо да у неком месту живи десеторо људи, три припадника мањинског и седморо већинског народа. Резултати локалних избора показују да су мањинске странке добиле два гласа, већинска партија А је добила пет гласова, и већинска партија Б је добила три гласа. Један припадник мањине гласао је за партију А која која заступа прихватљивију мањинску политику од партије Б. Међутим, на парламентарним изборима нису учествовале мањинске партије, број гласова за А је остао исти, а гласови за Б су увећани за два.

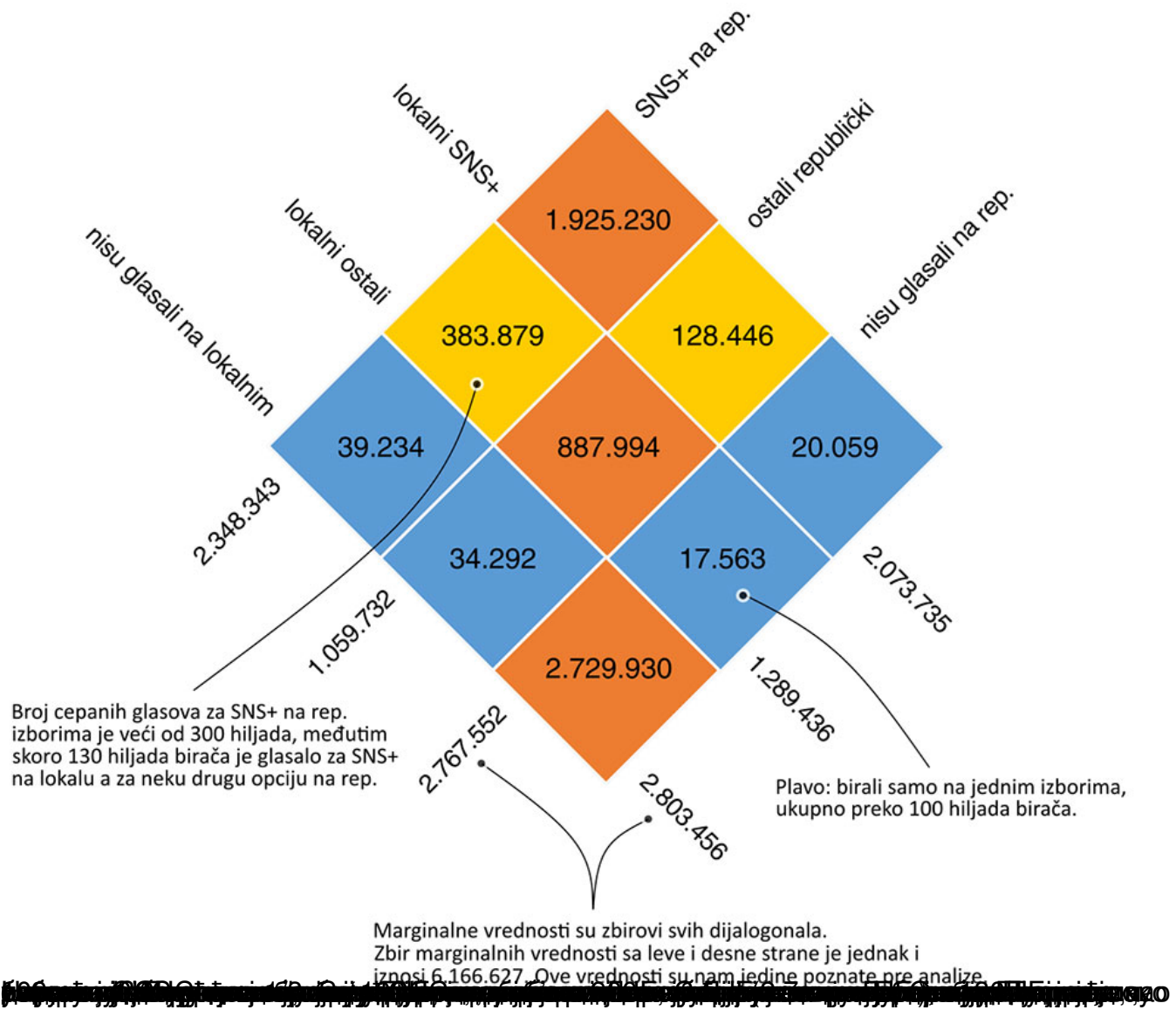
Да ли је било крађе - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
субота, 11 фебруар 2017 21:25

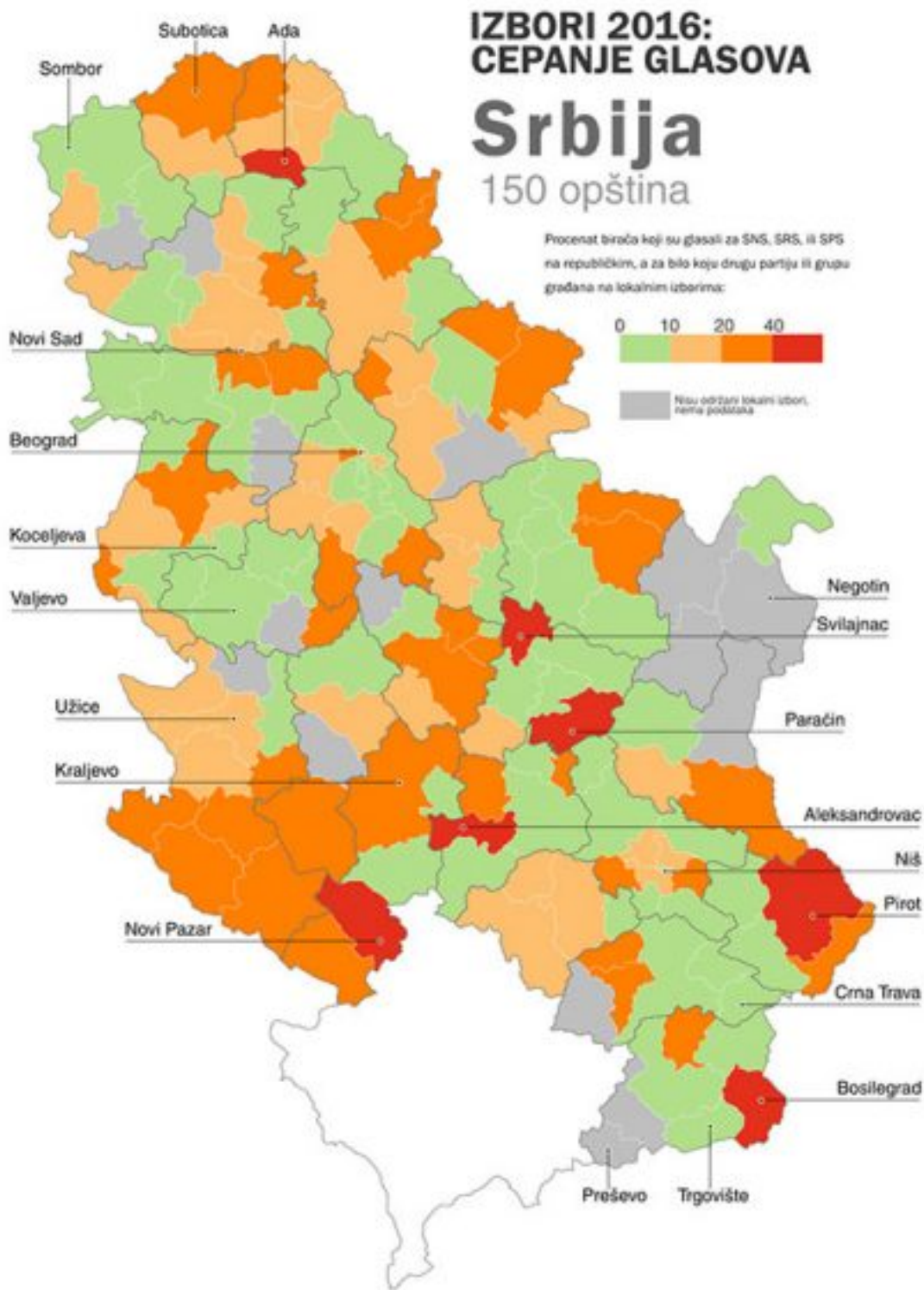
Да ли је било краће - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
 субота, 11 фебруар 2017 21:25

Да ли је било крађе - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
субота, 11 фебруар 2017 21:25

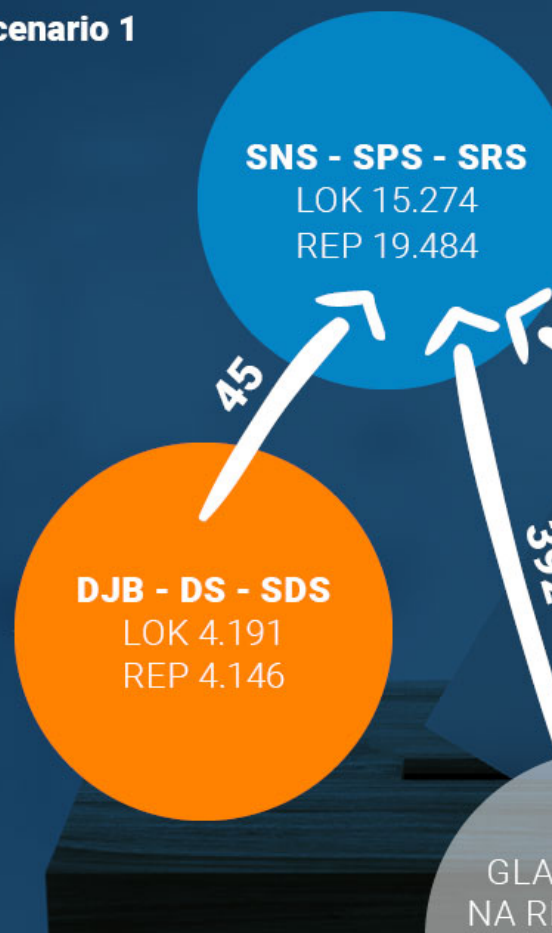

Да ли је било крађе поводом резултата избора у Младеновцу? Пре него што одговоримо на то питање,

Да ли је било крађе - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
субота, 11 фебруар 2017 21:25

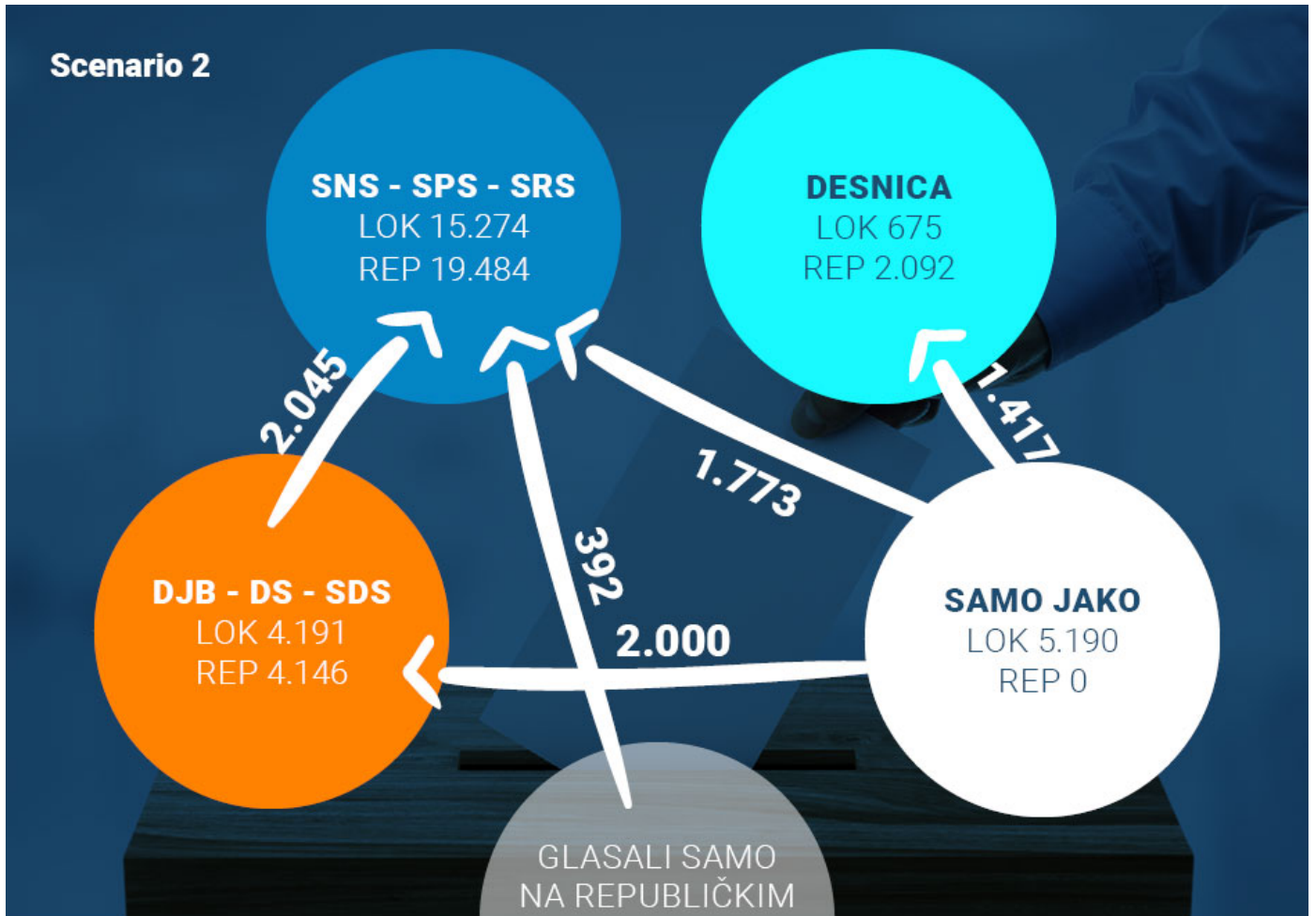
Scenario 1

**RASPORED GLASOVA OD
MLADENOVAC**

Да ли је било краће - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
субота, 11 фебруар 2017 21:25

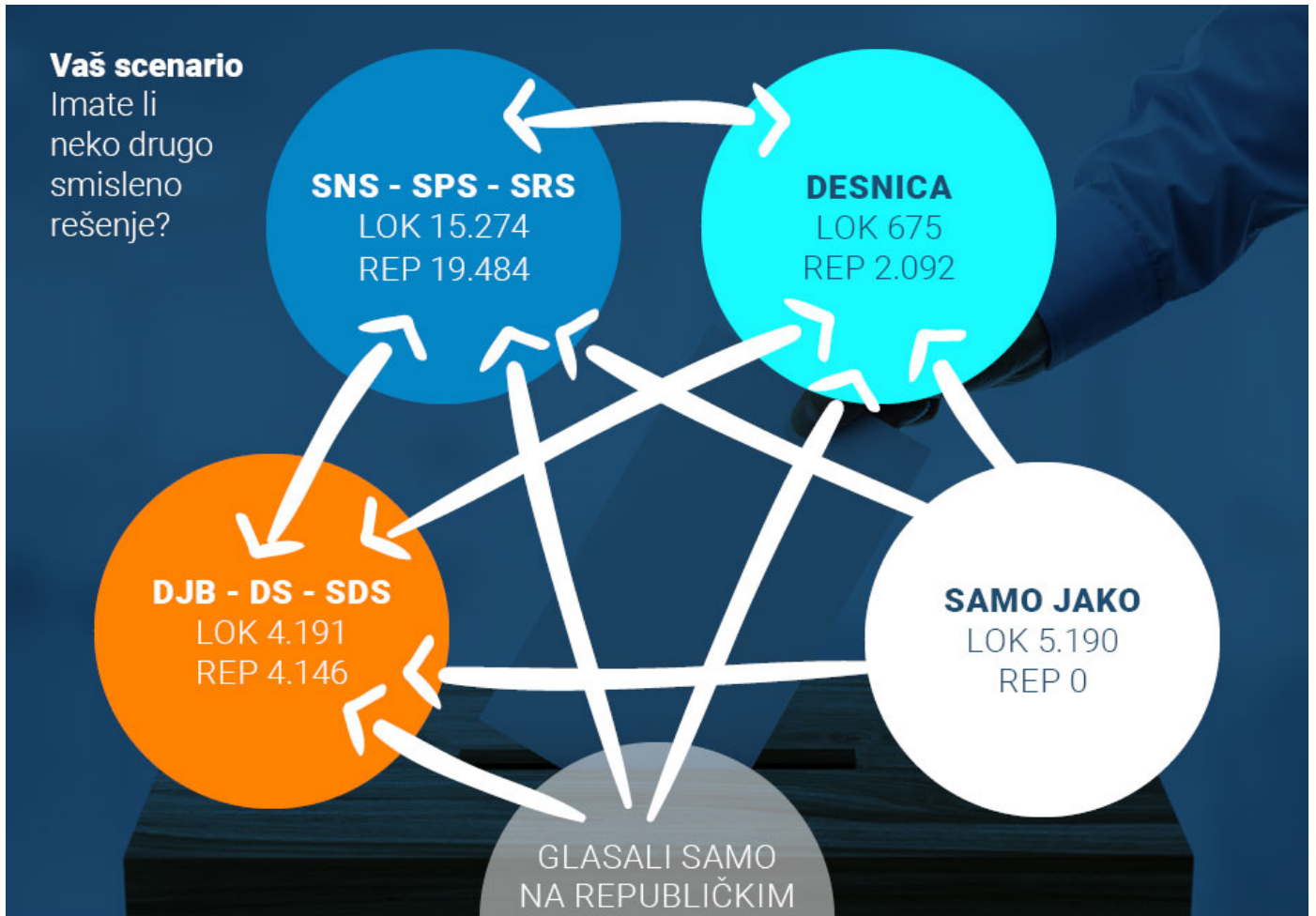

**RASPORED GLASOVA OD LOKALNIH KA REPUBLIČKIM IZBORIMA
MLADENOVAC**

#IZBORNAKRAĐA

Да ли је било краће - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
субота, 11 фебруар 2017 21:25

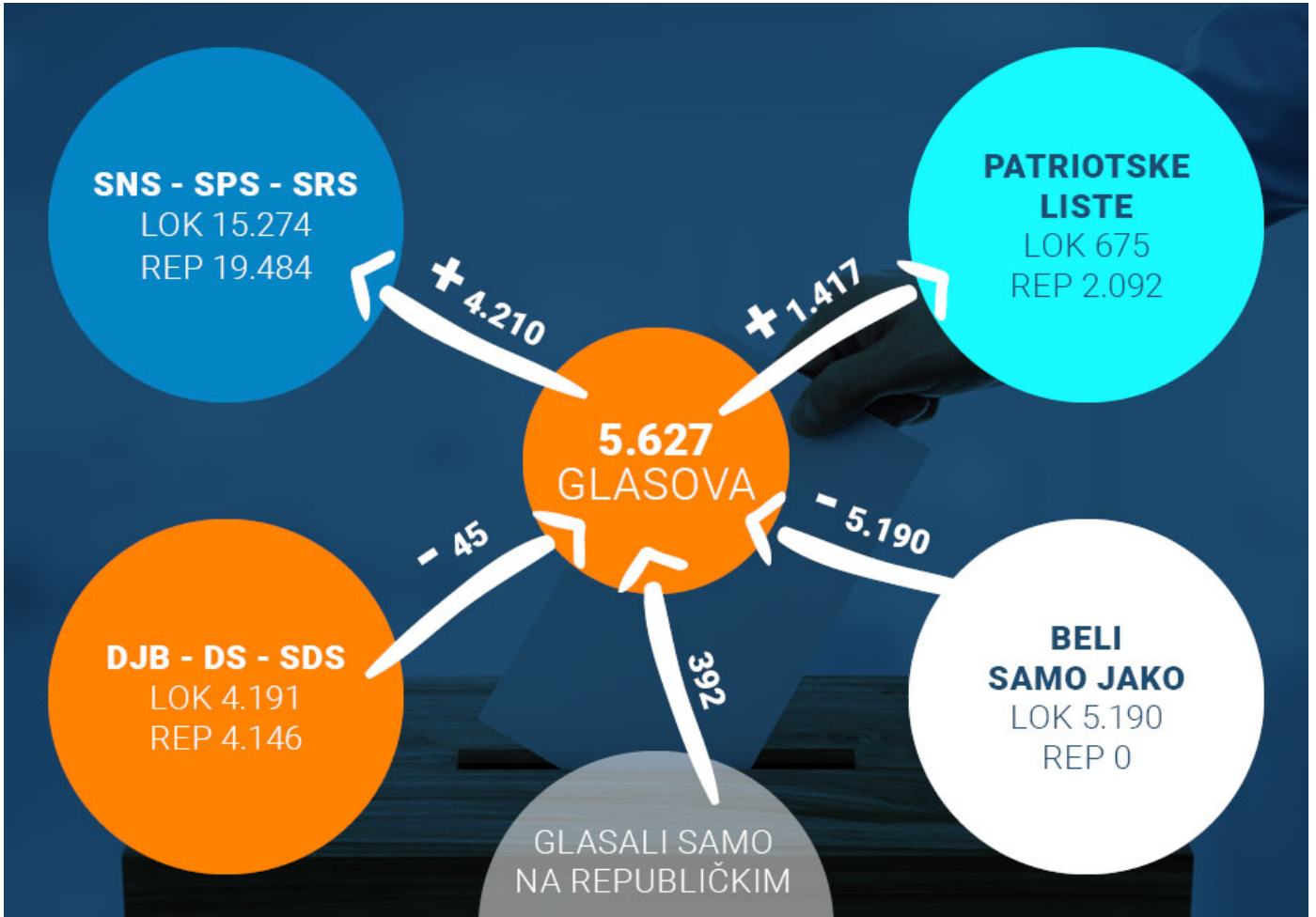

**RASPORED GLASOVA OD LOKALNIH KA REPUBLIČKIM IZBORIMA
MLADENOVAC**

#IZBORNAKRAĐA

Да ли је било крађе - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
субота, 11 фебруар 2017 21:25

RASPORED GLASOVA OD LOKALNIH KA REPUBLIČKIM IZBORIMA MLADENOVAC

#IZBORNAKRAĐA

Датум: 11. фебруар 2017. године. Место: Младеновац. Тема: Распреда гласова од локалних ка републичким изборима.

Да ли је било крађе - Полемика поводом резултата избора у Младеновцу

Пише: Вујо Илић, Душан Павловић, Дејан Илић и Весна Пешић
субота, 11 фебруар 2017 21:25

[Пецичаник](#)